

τά: τάξεις των διὰ νέων προσηλύτων, ἀντί νὰ τὰς ἀραιώ-
σῃ. Φοβούμαι καὶ διὰ τὸν ἐαυτόν μου ἀκόμη. Τὸ χρῆμα
ἐπαναλαμβάνω, εἶναι κακὸς πειρασμός. Καὶ ὅταν εἰς τὸ
καφενεῖον ἀκούω ἕνα φλογερὸν πατριώτην καὶ ὑπέρμαχον
τῆς ὠραίας μας γλώσσης ν' ἀναφωνῇ: «Μὰ ποῦ τὸ βρή-
σκουν τὸ χρῆμα;» μοῦ φαίνεται ὅτι ζητεῖ νὰ μάθῃ διὰ νὰ
μπαλωθῇ καὶ αὐτός.

«Ὅτι οἱ δημοτικισταὶ ἔχουν ἀδήλους πόρους εἶναι
ἀναμφιβόλως, ὅπως εἶναι βέβαιον ὅτι ἔχουν καὶ ἄδηλον
διαπνοὴν ὅσοι ἐξ αὐτῶν κάνουν λουτράν. Δὲν ἦτο δυνατόν
παρὰ νὰ ἐπιχειρήσουν οἱ ἐχθροὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ νὰ κατα-
στρέψουν τόσον μοναδικὸν ἀγαθὸν ὅποια εἶναι ἡ Καθα-
ρεύουσά μας, τὸ καύχημα καὶ ἡ δόξα μας.

Ἄλλ' ἔχω καὶ ἀποδείξεις ἡλίου φαινοτέρας. Προχθὲς
εἶδα ἕνα Μαλλιαρὸν νὰ τρώγῃ. Χθὲς δὲ εἶδα ἕνα ἄλλον
κατηφῆ καὶ στενοχωρημένον. Τὸν ἠρώτησα τί εἶχε κ' ἐ-
προφασίσθη πονόδοντον, ἀλλ' ἐγὼ ἐσχημάτισα πεποίθησιν
ὅτι ἦτο λυπημένος διὰ τὸν φόνον τοῦ Σεργίου καὶ τὴν
ἀσθένειαν τοῦ Πομπιερονόταφ...»

Ὁ κατημένος δ' κ. Πώπ τὴν ἐπαθε Χιώτικη.
Ζήτησε τὴ γνῶμη τοῦ Κονδυλάκη, ἐλπίζοντας πῶ
θὰ βρεῖ καινούρια πάλι μπόμπα κατὰ τῆς Δημοτι-
κῆς καὶ βρῆκε μιά γροθιά σιδερένια κατὰ τῆς Κα-
θαρεύουσας. Περαιτωρῶς του.

ΔΥΟ

Ἰσὶα μὲ τὴν ὥρα σχολιάσανε τὸ ἔξοχο ποίημα τοῦ
Παλαμά πού δημοσιεύσαμε πρῶτο πρῶτο στο περα-
σμένο φύλλο: ὁ κ. Πώπ καὶ ἡ κ. «Ἐσπερινή».
Ὡστε μοναχὰ δ' κ. Κοκοράδας μένει τώρα γιὰ νὰ
χοῦμε ἔτσι τὴν κρίση ὅλων τῶν σοφῶν δημοσιογρά-
φων καὶ κριτικῶν μας.

Ἡ κ. «Ἐσπερινή» μάλιστα ἔκανε καὶ κάτι
ἄλλο, μιά κουτοπονηρίκ, νὰ ποῦμε, ἀφοῦ καμώθηκε
πὼς δὲν κατάλαβε ὅτι τὸ ποίημα αὐτὸ φανερώνει
τὸν ἄδολο θαυμασμὸ ἐνὸς ἀληθινοῦ ποιητῆ στὸν ὑπέ-
ροχο ἐπιστήμονα καὶ ἀκαταπόνητο ἐργάτη, πού ἐν-
σαρκώνει σήμερα τὴν Ἰδέα. Τὸ ποίημα δὲ γράφτηκε
«κατὰ παραγγελίαν» καθὼς θέλησε νὰ μᾶς πεῖ ἡ
«Ἐσπερινή». Γράφτηκε ἀπὸ τὸν Παλαμᾶ καὶ υἱοθε-
τήθηκε ἀπὸ τὸ «Νουμᾶ» πού εὐτύχησε στὸ ζήτημα
αὐτὸ νὰ συμφωνεῖ πέρα γιὰ πέρα μ' ἕναν ἀληθινὸ
καὶ μεγάλο ποιητῆ, σὺν τὸν Παλαμᾶ.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια, καθὼς ἀλήθεια πάλι εἶναι,
πὼς ἡ δημοσιογραφικὴ ψευτικὴ δὲ φανερώναται μονά-
χα στὸ ρυμπρικήρισμα τηλεγραφημάτων τοῦ ἔξωτε-
ρικοῦ. Εἶναι: μυριοπρόσωπη, πλὴνχθεμά την!

τότες ἡ γυναίκα μου καὶ γονάτιζε μπροστὰ στὴν εἰκόνα
καὶ τὴν παρακαλοῦσε μὲ δάκρυα νὰ μᾶς φέρῃ πίσω τὸ
παιδί μας τὸ Θεοδώρητ. Εἶχανε περάσει τρεῖς ὥρες
ἀπ' τὰ μεσάνυχτα καὶ αἱεὶ πάντα στὴν ἴδια θέση. Ἀξα-
φον ἀκούεται κρότος ἀμαξιοῦ. Πετιοῦμαι: μιά κάτου κι'
ἀνοίγω τὴν ὁξώπορτα. Ἐκεῖνος εἶπανε! τὸ εἶχα καταλά-
βει. Ὁ Θεωδῶρ; μου καθοῦντανε ἀπάνω στ' ἀμάξι: χωρὶς
ροῦχα καὶ βαστοῦσε τ' ἀλόγατα πού βγάζαν ἀφροὺς ἀπ'
τὴν τριχάλα. Σπαμάτησε, κατέθηκε, κι' ἀνοίξε τὴν πόρτα
τοῦ ἀμαξιοῦ. Τὸν εἶδα τότες νὰ βγάζῃ ἀπὸ μέσα, κυρία
μου, ἕνα κορίτσι σὺν τὸ κρύο τὸ νερό, ὡμορφο, πεντάμορ-
φο κορίτσι. Εἶπανε μισογέμνο, μόνο μὲ τὰ νυχτικὰ του,
ξυπόδητο καὶ τυλιγμένο μέσα στὰ ροῦχα τοῦ Θεωδῶρ.
Ἐτρεψε σὺν τὸ ψάρι. Τὴν πῆρε ὁ Θεωδῶρ; μέσα καὶ
κλειδώσαμε τὴν πόρτα.

— Πατέρα, ἀπ' τὰ χέρια τῶν Τούρκων τὴ γλύτωσα,
στὰ χέρια σου τὴν παραδίδω! Κοντά σου τίποτα δὲ φο-
βάται!

Τί νὰ κάνω ἐγώ, τί νὰ πῶ; τὸ αἷμα μου εἶχε ἀναι-
βῆ στὸ κεφάλι μου καὶ οἱ ἄρμοί μου ὅλοι χτυποῦσαν...
Ἐξαφνα, μιά κακιὰ ἰδέα πέρασε ἀπ' τὸ νοῦ μου. Τ' ἀρ-
πάζω τὸ κορίτσι ἄγρια ἀπ' τὸ χέρι καὶ τ' ἀναιδάζω στὴν
κάμαρά μας πού τὴν ἐφεγγε πάντα ἡ Παναγία μὲ τὴν
καντήλα της.

— Μωρή! τῆς λέω, ἐδῶ μπροστὰ στὴν ἄγια εἰκόνα
τὴν ἀλήθεια θὰ μοῦ πῆς. Λέγε! νὰ μὴ σ' ἔχουνε πειρα-

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

μποροῦσε, θαρροῦμε, νὰ βρεῖ κανέναν τρόπο νὰ βοη-
θήσῃ τὸν φτωχὸ ἐκεῖνον ἀνθρώπο πού ρεζίλευει, τό-
σες μέρες τώρα, ἀπὸ τὸ ταχυδρομεῖο τοὺς
φιλέλληνες.

Χρόνια 35, λέει, δούλεψε ὡς φιλέλληνας, κι
ἀφοῦ ὁ ἴδιος τὸ χαρακτηρίζει αὐτὸ γιὰ δημοσία ὑπε-
ρεσία, ἃς τοῦ κόψει μιά μικρὴ σύνταξη ἡ Κυβέρνηση
νὰ μὴν πεθάνει ἀπὸ τὴν πείνα.

Οἱ ἄλλοι δημόσιοι ὑπάλληλοι στὰ εἴκοσι πέντε
χρόνια παίρνουνε σύνταξη, κι ὅμως μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς
— οἱ περισσότεροι δασκάλιοι πρῶτα πρῶτα —μποροῦν
νὰ χαρακτηριστοῦν ἀξιόλογοι ὡς μισέλληνες. Γιατί
λοιπὸν νὰ μὴν πάρει σύνταξη κι αὐτὸς πού οὔτε τε-
λώνης οὔτε δάσκαλος ἐχημάτισε, παρὰ δούλεψε
τριανταπέντε χρόνια γιὰ νὰ ποχτήσῃ τὸν τίτλο τοῦ
φιλέλληνα;

ΔΕΝ ΞΕΡΟΥΜΕ

τὸ λόγο—ἡ σωστότερα, τὸν ξέρουμε πολὺ καλά—
πού πολεμήθηκε μὲ τόση λύσσα ἀπὸ μερικές ἐφημε-
ρίδες ὁ κ. Πεσματζόγλου γιὰτὶ, λένε, θέλησε καὶ
ἡ ἀφεντιά του βουλευτικί. Οἱ ἄλλοι, βλέπετε,
ἔχουν τὰ προσόντα καὶ μόνο ὁ κ. Πεσματζόγλου
θρέθηκε νὰ μὴν τᾶχει. Τί λόγος!

Ὁ ἀνθρώπος οὔτε ὡς εὐεργέτης οὔτε ὡς ἐθνοσω-
τήρας ζήτησε τοὺς ψήφους μας. Τοὺς ζήτησε ὡς
ἀνθρώπος πλούσιος πού κοντεύει νὰγοράσῃ ὅλα τὰ
οἰκόπεδα τῆς Ἀθήνας καὶ νὰ χτίσῃ δὲν ξέρουμε
καὶ μεῖς πόσες ντουζίνες παλάτια σ' αὐτή.

Δὲ σᾶς γεμίζουν τὸ μάτι ὅλ' αὐτὰ γιὰ βουλευ-
τικὰ προσόντα; Δὲν ἔχετε δίκιο. Ἀφοῦ γενήκανε
βουλευτὲς τόσοι καὶ τόσοι πού καταπατήσανε τοῦ
κόσμου τὰ οἰκόπεδα καὶ χτίσανε σαραβαλόςπιτα
μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ τὰ νοικιάζουν δημόσια γρα-
φεῖα καὶ νὰ γδύνουνε τὴν ψωροκώσταίνα, μποροῦσε
νὰ γίνῃ βουλευτὴς κ' ἕνας πού ἀγόρασε, μὲ τὸν
παρὰ του, τὰ οἰκόπεδα καὶ δὲ νοίκιασε κανένα σπίτι
τοῦ ἀκόμα γιὰ δημόσιο γραφεῖο.

Ἄ βγεῖ ἡ δὲ βγεῖ βουλευτής, τὸ ἴδιο κάνει.
Τὸ Ρωμαῖκο θὰ τραβίξῃ τὸν ἀνθοσπαρμένο δρόμο
τοῦ καὶ χωρὶς αὐτόν. Μὴ σᾶς νοιάζει. Ὁ Πεσμα-
τζόγλου δὲν εἶναι ὁ ἀνθρώπος πού θὰ τὸ διευθύνῃ
στὰ καλύτερα ἢ στὰ χειρότερα. Νὰ μὴ ρηχνόμαστε
ὅμως καὶ δίχως λόγο στοὺς ἀνθρώπους, σὺν τὰ
σκυλιὰ πού δὲν τοὺς πατάξανε κόκκαλο!..

γμένη οἱ Τούρκοι; κοίταξε μὴν πῆς ψέμματα, ἄτιμη,
γιατὶ τώρα σὲ πνίγω μὲ τὰ χέρια μου, ἐδῶ μπροστὰ
στὴν Παναγία.

Τὸ κορίτσι ἔπεσε στὰ γόνατα.

— Ὅχι, πατέρα μου, ὄχι! κανένας δὲ μ' ἄγγιξε. Νὰ
μὲ κάψῃ ἡ Παναγία αὐτὴ τὴ στιγμή ἂν σοῦ λέω ψέμ-
ματα. Κανένας δὲ μ' ἄγγιξε, πατέρα μου. Μὴ μὲ διώξῃς
τώρα, γιὰ τὴν ἀγάπῃ τοῦ Χριστοῦ. Ἄν μὲ ξαναπάρουν οἱ
Τούρκοι, ποῖος θὰ μὲ γλυτώσῃ πιά; κι' ἐκλαίγει τὸ
ἄραγλο.

— Σήκω ἀπάνω παιδί μου, σήκω.

Ἐγὼ τὴν ἀπόφασή μου τὴν εἶχα πάρει. Εὐθύς ἀπ'
τὴν ὥρα πού εἶδα τὸ Θεωδῶρ; νὰ τὴν καταβιάζῃ ἀπ' τ'
ἀμάξι, τὸ εἶπα μέσα μου: Αὐτὴ εἶπανε ἡ γυναίκα του!
τελειώσε. Ἡ Παναγία ἡ Σηλυβριανὴ τοῦ τὴν ἔδινε μὲ τὸ
χέρι της ἡ Μεγαλόχαρη.

— Ἐ, σεῖς! πού εἶσατε; ἔλατε ὅλοι ἀπάνω.

Τρέξανε εὐθύς μέσα ὁ Θεωδῶρ; καὶ ἡ γυναίκα μου.

— Φανή, ἔλα δὼ φίλητε τὴν κόρη μας καὶ πάρτηνα
νὰ τὴ ντύσῃ. Καὶ σύ, Θεωδῶρ, πάνε νὰ ξεζέψῃς τὰλογα
κι' ἐτοιμάσου. Πάω νὰ ξυπνήσω τὸν παπᾶ Τιμόθεο, νὰ
τὸν φέρω τώρα νὰ σᾶς στεφανώσῃ.

— Τί λὲς πατέρα; τώρα εὐθύς;

— Ναί, τώρα. Δὲν ἐννοῶ νὰ μείνῃ στιγμή τὸ κορίτσι
στὸ σπῆτι μας ἀλλοιῶς παρὰ γυναίκα σου, παιδί μου.
Δεύτερο λόγο δὲν ἔχω.

ΣΤΟ ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟ

Λοιπὸν τὸ βλέπω φταῖς ἐσύ
γιὰ τὶς μουρμούρες τοῦ Σουρῆ,
πού τοῦδωκες τὴν ἀνοιξή
τόσο νὰ πιεῖ κρασί,
καὶ δὲς τὸν πῆρε ἀπ' τὸ δαρὺ
πιστὸ κραδοκατάνυξη.

ΣΤΟ ΣΟΥΡΗ

Ξεθυμαστὲ Σουρῆ μου,
μὴ σκυλιάζεις,
μὴ χαλᾷς,
μὴ χαλᾷς τὸ αἷμα σου.
Χάλτια σὰ μιλάς,
ὥχ μωρὲ ψυχὴ μου,
φάπες ποῦ θ' ἀρπάξεις
στὴς ζωῆς τὸ ρέμα σου!

ΠΟΥΛΑ Ο ΚΥΕΤΙΣ

ΜΙΑ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ

Στὸ γερμανικὸ ἀστρονομικὸ περιοδικὸ «Ὁ Σεί-
ριος» δημοσιεύτηκε μιά λαμπρὴ ἀνακάλυψη τοῦ
καθηγητῆ τῶν φυσικομαθηματικῶν κ. Wilhelm
Krüger. Πρόκειται γιὰ μιά μέθοδο πού φαίνεται
πὼς θὰ συμπληρώσῃ σὲ μερικὰ τὴ φασματοσκοπικὴ
ἀνάλυση. Ὁ κ. Krüger μεταχειρίζεται φύλλα ἀπὸ
γελατίνη ἢ καὶ γυαλιὰ βαμμένα μὲ εἰδικὰ χρώματα
καὶ τὰ βάζει μπροστὰ ἀπὸ τὸ τηλεσκόπιο γιὰ νὰ
γνωρίσῃ τὴ χημικὴ σύνθεση μακρινῶν σωμάτων.
Ἄν παρατηροῦμε μὲ τὸ τηλεσκόπιο τοῦτο διάφορα
σώματα, τότε κατὰ τὴ χημικὴ σύνθεσή τους, καὶ
τὸ χρῶμα τους ἀλλάζει στὸ τηλεσκόπιο. Παρκτη-
ρῶντας π. χ. τὰ πράσινα φύλλα τῶ δέντρων μ'
ἕνα φύλλο ἀπὸ γελατίνη βαμμένο μ' εἰδικὸ χρῶμα
μαδί, μᾶς φαίνονται κόκκινα τὰ φύλλα στὸ τηλε-
σκόπιο γιατί ἔχουνε μέσα τους τὴ γνωστὴ χημικὴ
οὐσία τῆ χλωροφύλλης, ἐνῶ ἄλλα σώματα πράσινα
πού δὲν ἔχουνε μέσα τοὺς χλωροφύλλης, μένουνε μα-
δί. Ἐτσι λοιπὸν ὁ κ. Krüger ἀρχίσε νὰ ἐρευνᾷ
τὸ φεγγάρι καὶ μερικοὺς πλανῆτες καὶ συμπεραίνει
π. χ. πὼς τὸ κοκκινωπὸ χρῶμα τοῦ πλανῆτη Ἄρη
βγαίνει ἀπὸ ἀμμωνιάς κ' ἐρμητιῆς πού ἀποτελοῦν τὸ

Ἐσκυψε ὁ Θεωδῶρ; καὶ φίλησε τὸ χέρι μου.

— Κάμε ὅπως θέλεις, πατέρα.

Ἡ γυναίκα μου καὶ τὸ κορίτσι κλαίγανε μὲ ἀναφυλ-
λητό. Καὶ ποῖος δὲν κλαίει! Κι' ἔτσι πού στὰ λέω, κυρία
μου, πάω καὶ ξυπνῶ τὸν παπᾶ Τιμόθεο καὶ καθὼς ἄρχισε
νὰ γλυκοχαράζῃ, σὲ μισὴ ὥρα μέσα τοὺς στεφανώσαμε
κι' ὅλας μὲ τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Παναγίας. Πρῶ-
τα ὁ Θεός, σὲ καλὸ μᾶ; βγήκε. Καλὸ κορίτσι, προκομμένο.
Τὸ Θεωδῶρ; τὸν συμμίζωζε ἀπ' τὸ πιστί, ἐμᾶς τοὺς γέ-
ρους μὲς τὰ μάτια μᾶς κοιτάζει. Ξυπνήσανε κατόπι οἱ
Τούρκοι καὶ μᾶς τρέχανε στὰ δικαστήρια, μὰ ἐγὼ πῆγα
μονάχος μου καὶ τὰ εἶπα ὅλα στὸν Πατριάρχη μας, κι'
ἔτσι μπήκε ἐκεῖνος στὴ μέση καὶ δὲ μπόρεσε τίποτα νὰ
τοὺς περάσῃ.

Ὁ κύριος Γιώργης σώπασε. Εὐτυχισμένος γέρος! Ἀπὸ
νὰ στὸ ἀγνότατο μέτωπό του ἔλαμπαν ὁ ἥρωας τοῦ κό-
που, τῆς ἐργασίας, τῆς τιμῆς. Ἐγὼ δὲν τῶρα οὔτε μιά
λέξη νὰ τοῦ πῶ. Πῶς νὰ ταράξω μὲ κανένα ἀνούσιο κομ-
πλιμέντο ἐκείνη τὴ Χριστιανικὴ γαλήνη τῆς ὠραίας ψυ-
χῆς τοῦ πού καθρεφτίζονταν πάντα στὸ πρόσωπό του
ἐπάνω; Μήπως ὀπιοπτεῖονταν κἂν τί μεγαλεῖο ἐκλείνε
μέσα της ὅλη ἐκείνη ἡ ἀπλή του δόξα; Μόνο τὴν
ὥρα πού ἀράζε τὸ καίκι τοῦ στή γέφυρα, καὶ ὁ καλὸς γέ-
ρος μὲ βοήθησε νὰ βγῶ στὴ σκάλα, δὲ μπόρεσα πιά νὰ
κρατηθῶ πῆρα τὸ χέρι τοῦ τοῦ μελανοῦ καὶ γεμάτο ρόζους
καὶ τῶσφιζα καλὰ καλὰ μὲ ἀληθινὴ συγκίνηση.

Πόλη.—Ὀκτώδρις, 1904.

ΔΗΜΟΥΔΑ

μεγαλύτερο μέρος τῆς ἀπανωσιᾶς τοῦ πλανήτη τοῦ-
του. Ὅσο γιὰ τὸ πρασινωπὸ χρῶμα ποὺ ἔχουν οἱ
λεγόμενες θάλασσες καὶ αὐλάκια τοῦ Ἄρη, ἐλπίζει
δ κ. Krüger πὼς μὲ τὴ μέθοδόν του θὰ κατορθώσει
νὰ λύσει καὶ τὸ αἰνίγμα τῆς φύσης τους ποὺ ὡς
τώρα εἶναι ἀμφίβολη, γιὰτι μερικοὶ ὑποθέτουν πὼς
εἶναι πράγματι θάλασσες καὶ αὐλάκια, ἐνῶ ἄλλοι
νομίζουν πὼς εἶναι εἶδος δέντροφυτεῖς ποὺ μέσα
τους, σὲ ἀθώρητα γιὰ μᾶς αὐλάκια ρέει τὸ νερὸ ποὺ
τὶς ποτίζει.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ

(ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΟΥ κ. Δ. ΖΗΛΟΥ)

58

— Περδία μου Τρικκαλινὴ καὶ Λαρισινὴ τρυγὸνα
σοῦλον τὸν κόσμον ἤμισο, σὲ μένα στέκεις ἄγρια,
ρίξε τὴν ἀγροσύνη σου καὶ ἔλα μετ' ἐμένα,
ἔλα κάτσε στὸ γόνα μου, ἔλα κάτσε σιμὰ μου.
— Δὲν ἔρχομαι, λεθένη μου, δὲν ἔρχομαι, καλέ μου,
ταχιά θὰ βγείς νὰ πινηθεῖς σοῦλα τὰ παλικάρια·
Ἐγὼ μιὰ κῆρη ἐφίλησα στὰ μάτια καὶ στὰ χεῖλια,
τὰ χεῖλια τῆς εἶχαν μπουγιὰ καὶ ἐδάψαν τὰ δικά μου,
τρία μαντήλια τὰ σφουγκῶ καὶ ἐδάψαν τὰ μαντήλια,
σὲ τρία ποτάμια τὰ πλενα καὶ ἐδάψαν τὰ ποτάμια.

59

Ἐχω μιὰ σκύλα, ἔχω μιὰν πεθερὰ κακιά,
οὐλὴν τὴν ἐδομάδα μὲ βάνει σὲ δουλιὰ
καὶ ἕνα σαβατοβράδι μὲ βάνει σὲ σκιντσιὰ·
— Ποῦσαν ἐφές, καλὴ μου, ποῦ ἐμπαινες προψέ;
— Ἐφές εἶμαν στὰ κορίτσια ὅπου νυχτέρεθα,
προψές στὰ παλικάρια ὅπου σουμπέτιζα.

60

Φύσα ἄερα μ, φύσα,
φουσκὸν τὰ κύματα,
φουσκὸν τὸ φουστανάκι
μὲ τὰ κεντήματα.
Στὴ σκάλα πάνεβαίνεις
καὶ στὰ σκαλόμενα,
μὲ λίγισαν τὰ νάξια σ'
καὶ τὰ καμώματα.

61

Ξένος πᾶσι μὲς τῇ Σμύρνῃ
καὶ τὸν πέντρεψαν οἱ οἱλοι
καὶ τοῦ δώσαν μιὰ γυναῖκα
ποῦτρωγε γιὰ ἄλλους δέκα.
Καὶ τὴν πρώτη τῇ βραδίᾳ
τρώει πῆτες δεκαφτά
καὶ δανείζεται καὶ ἐφτά·
καὶ τῇ δεύτερῃ βραδίᾳ
πλὴν κανάτες δεκοχτώ
καὶ δανείζεται καὶ ὀχτώ.
Ὅταν στέκεται στὴν πόρτα
σὰ βουβάλα πέρνει βόλτα·
ὅταν θέλει νὰ κατοικήσει
μύλος νᾶναι θὰ γυρίσει·
ὅταν θέλει νὰ πρωτο.....
κίστρο νᾶναι θὰ χαλάσει.

62

Βλάχος πλοῦσε τῇ ραχῇ,
πίει καὶ παπαδιὰ νὰ πιεῖ.
— Παπαδιὰ μὴν πίνε ραχῇ,
ἔχει καὶ ὁκτὶ ἕνα φλωρί.
Ὅσα ἔχει αὐτὴ θὰ πιεῖ·

πίνει ἕνα, πίνει δύο,
πίνει τρία, τέσσερα,
βγαίνει καὶ στὰ δεκατέσσερα.
— Παπαδιὰ μὴν πίνε ραχῇ,
νὰ ὁ παπᾶς ποὺ ἔρχεται.
— Τί γαῖδουρι ἀπ' ἔρχεται!
Πάρ τον, μακροσκοῖνα τον
νὰ φάει γουμαρογάνανα,
ἢς φάει καὶ μυροτσούκιδα.

ΦΥΛΛΑ ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

ΑΓΑΠΗ

«Μὴ βλέπης ἐκεῖνα ποὺ γράφω·
διὲς ἐκεῖνα ποὺ νοιώθω. Μέσα
μου εἶμαι ποιητής. Ἡ πιὸ δρο-
σάτη ποίησή μου εἶναι ἡ ἀγάπη
ποῦ σοῦ ἔχω». (ἀπὸ τὸν «Ποιη-
τὴν» τοῦ Ψυχάρη).

Κι ἂ δὲ στῆπα, κι ἂ δὲ στὸ πῶ, ἐγὼ δὲ φταίω.
Λόγια δὲ μοῦειπεν ὁ Κορυδαλὸς στὸ κάλεσμά του,
λόγια δὲ θὰ σοῦ εἰπῶ καὶ ἂς τὰ ζητᾷ ἡ καρδιά σου.
Ὁ καλεσμένος του εἶμουνα σήμερα τ' ὄριου βουνοῦ
καὶ στὸ πέτρινό του τὸ τραπέζι, χωρὶς νὰ τὸ νοι-
ώσω, χωρὶς νὰ τὸ ἴδω, ξαφνικὰ ἡ καρδιά μου μπῆκε
στὴν ἄκρη τοῦ χοροῦ καὶ εἶπε καὶ ἀφτὴ δὴς τσακί-
σματα ἀπ' τὸ τραγοῦδι.

Κι εἶταν καινούργιος ὁ χορὸς καὶ τὸ τραγοῦδι
καινούργιο. Γιὰ σένα τίποτα δὲν ἐδειχνε, γιὰ σένα
τίποτα δὲν εἶπε. Εἴδουνα τάχα ἔξω πολὺ ἀπὸ τὸ
καινούργιο·

Κι ὅταν μέειδες τὴ νύχτα πίσω στὴν πόρτα
σου... καὶ ὅταν σοῦεῖπα ἀπὸ ποῦ κατεβαίνω, ἡ καρ-
διά μου δὲν εἶχε ἀψέι, ἡ καρδιά μου θυμόταν τοῦ
Κορυδαλοῦ τὸ μαρμαρένιο τραπέζι.

Κι ἔβγανα καὶ σοῦδωκα τὸ πράσινο φύλλο ποὺ
εἶχα φέρε καὶ σοῦεῖπα πὼς πᾶσι γάρθει ἡ μέρα ποῦ
δὲ θὰ μὲ ξαναῖδεις, ποῦ δὲ θὰ μὲ ξανακούσεις. Καὶ
— ὦ! τ' ἀνέλπιστο! — γυρνᾷ καὶ μοῦ λὲς πὼς
δὲ μπορῶ νὰν τὸν κᾶνω, καὶ πὼς ἐνῶ θὰ τὸ θέλεις,
ἐγὼ δὲ θὰ μπορέσω ποτὲ νὰ σοῦ φύγω.

Κ' ἡ καρδιά μου ποῦ θυμόταν τὸ μαρμαρένιο
τῶν Θεῶν Τραπεζί, δὲν ἔξερε τὸ πὼς νὰ σ' ἐργα-
ριστήσῃ γιὰ τὸ μένος σου καὶ πὼς νὰ σὲ πληρώ-
σῃ γιὰ τὸν κόπο σου. Εἶχες ἀνοίξει ἕναν τάφο
ἀναμεταξύ μας καὶ εἶταν τὸ γραφτό σου, ἀμοιρῶν, νὰ
τὸν ἀνοίξεις γιὰ τὴν ψυχὴ σου. Καὶ πᾶσι! ἄχ!
πόσο δὲν ἀγαποῦσες τὴν ψυχὴ σου! καὶ πᾶσι.
Τώρα ποῖος θὰ σὲ ἴδῃ χωρὶς ψυχὴ, ποῖος θὰ ζυγώ-
σῃ μιὰ πεθαμένη;

Καὶ σ' ἄφρασα. Δὲν εἴδουνα σὺ γιὰ τὴ ζωὴ τῇ
μεγάλῃ τοῦ Νεῖλου, τῇ ζωὴ ποῦ κανεῖ δὲν ξέρεῖ
ἀπὸ ποῦ ξεκινάει.

ΝΥΧΤΟΚΟΠΟΣ

Καθηγητὴς τῆς Λογικῆς: «Βάζω τὸ καπέλλο μου
κάπου μὲς τὸ δωμάτιο· δὲν τὸ βλέπω ὕστερα ποθενά·
ἐξὸν ἐμένα κανεῖς ἄλλος δὲ μπῆκε μέσα· ἄρα, κάθουμαι
ἀπὸ πάνου».

Μαζωμένο τὸ συγγενολόγι δλο τοῦ κύρ Γιώργη σὲ
παρία στὴν αὐλὴ του. Ἡ κόρη του λοιπὸν ἐνίτσα βλέ-
ποντας μαζὶ τὶς δύο τῆς γιαγιάδες, Βασιλικὴ καὶ Εὐθυμία
κάνει μὲς τὴν ἀγκαλιὰ τῆς πρώτης τὴν ἀκόλουθη σκέψη:
«Τί καλὰ νὰ εἶχα καὶ δύο μπαμπάδες καὶ δύο μαμ-
μάδες!»

ΜΙΚΡΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

1

Ἀνοίξε ἀδύνατα φτερά στὴν ἄκρη τῆς φωλιᾶς του·
Καὶ τ' ἀηδονάκι ἐπέταξε στοῦ πεύκου τὴν κορφή
Καὶ μοναχὸ τραγοῦδῃσε γλυκὸ, γλυκὸ τραγοῦδι
Ἔτσι σὰν νὰ τ' ὀδήγησε κάποια Ἀρμονία κρυφῇ...

2

Εἶδα τὰ μεσανύχτια
Τρεχάτο, καβαλλάρη
Νὰ σκίξει τὰ σκοτιάδια
Γοργὸς σὰν ἀστραπή,

Μὲ τ' ἄλογο τὸ μαῦρο
Ποῦ εἶχε ἀσημένιες σκάλες
Χρυσὸ τὸ χαλινάκι
Καὶ σέλλα κεντητή.

Τρέχει ν' ἀφήσῃ κάπου
Ψυχὲς νιοθερισμένες
Ποῦ μ' ἀσπλάχνο δρεπάνι
Ἀπόσπασε ἀπ' τὴ Γῆ.

Ἔτσι τὰ μεσανύχτια
Τρεχάτος καβαλλάρης
Ἔσκισε τὰ σκοτιάδια
Γοργὸς σὰν ἀστραπή.

3

Ἀπὸ τὴ δίμα, μάννα μου, τὰ χεῖλη μαραθῆκαν.
«Θέλω γὰρ σου φέρω κρὺο νερὸ κρυστάλλι ἀπὸ τὴ βρύση;
Μέσα σὲ χρυσοπύργο γλυκὸ κρασί νὰ χύσω;
Δὲν ἔχω δίμα γιὰ κρᾶσι, κρυστάλλι δὲ δροσιζει
Τὰ χεῖλη ποῦ δροσιζοῦνται μόνο ἀπ' τὸ φίλημά της».

A.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΓΙΑ ΤΟ: ΣΥΓΓΡΑΦΙΑΣ

Ἀθήνα, 8 τοῦ Φλεβάρη 1905

Ἀγαπητὴ «Νουμά»

Στὸ προπερασμένο σου φύλλο κάτι ἔγραψεν ὁ Δά-
σκαλός μας ὁ Ψυχάρης σὲ μιὰ σημειωσοῦλα γιὰ τὴ
λέξη συγγραφεύς. Σὰ θέλεις, δώσε μου λίγο τόπο
στὸ ἄλλο σου φύλλο γιὰ μιὰν ἀντισημειωσοῦλα, γιὰτι
κάτι ἔχω νὰ σοῦ πῶ ἀπάνου σ' αὐτὴ τὴ λέξη. Δὲν
τὸ κᾶνω ἀπ' ἀντιλογία καὶ οὔτε πιστεύω νὰ τοῦ
κακοφανῇ τοῦ Ψυχάρη, γιὰτι δὲν παραδέχομαι τὴ
σημειωσοῦλα σὰν τὸ αὐτὸς ἔγρα, μὰ θέλω νὰ τὴ συ-
ζητήσουμε.

Λοιπὸν νὰ, λέει ἐκεῖ μέσα ὁ Ψυχάρης πὼς ἐ-
πειδὴ συγγραφεύς (ποῦ εἶναι τὸ γνήσιο δημοτικὸ)
μᾶς τὰ χαλᾷ στὸν πληθυντικὸ (συγγραφεῖς, -έηδες
κτλ.) καλὸ θὰ εἶναι νὰ σχηματίσουμε ἄλλως τὴ
λέξη. Καὶ παίρνοντας τὴ λέξη «γραφεὺς» κάνουμε ἕνα
συμβιβασμὸ καὶ λέμε συγγραφίδες καὶ συγγραφίς.
Μὰ ἐμένα μοῦ φαίνεται κρῖμα, τί νὰ σοῦ πῶ, ν' ἄλ-
λάξουμε σήμερα τὴ σημασίαν τὴν ὁμορφὴν τοῦ γρα-
φιδῆ καὶ νὰ τῆς κολλοῦμε ἄλλην.

Λοιπὸν, θὰ μοῦ πῆς. Καὶ τί θὰ κάνουμε τότε;
Θὰ λέμε συγγραφῆς καὶ ἐκεῖνα τ' ἀνοστα συγγραφῆς,
-ους;